

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 8274/11

ע"פ 8425/11

ע"פ 9490/11

לפני :
כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט צ' זילברטל

המערער בע"פ 8274/11 : ליאוניד אדז'רסקי

המערערים בע"פ 8425/11 :
1. צבי רוזנבלט
2. מור אס טיפולים רפואיים בע"מ
3. אל.טי.אם.סי (ישראל) בע"מ
4. און ליין טיפולים רפואיים (2000) א.ל.ט.ר בע"מ
5. און ליין טיפולים רפואיים בע"מ
6. הרדוף מרכזים רפואיים בע"מ

המערערת בע"פ 9490/11 : מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבה בע"פ 8274/11 ובע"פ 8425/11 : מדינת ישראל

המשיבים בע"פ 9490/11 :
1. ליאוניד אדז'רסקי
2. צבי רוזנבלט

ערעור על הכרעת הדין מיום 30.6.2011 וגזר הדין מיום 6.11.2011 של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בת"פ 40238/06 שניתנו ביום על-ידי כב' השופט ג' קרא

תאריך הישיבה : ו' בחשוון התשע"ג (22.10.12)

בשם המערער בע"פ 8274/11
והמשיב 1 בע"פ 9490/11 : עו"ד ערן פלס

בשם המערערים בע"פ 8425/11
והמשיב 2 בע"פ 9490/11 : עו"ד מנחם רובינשטיין

בשם המשיבה בע"פ 8274/11
ובע"פ 8425/11 והמערערת בע"פ 9490/11 : עו"ד אוהד גורדון ; עו"ד אליאנא דניאלי

פסק-דין

השופט צ' זילברטל:

1. ע"פ 8274/11 וע"פ 8425/11 הם ערעורים על הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 30.6.2011 (ת"פ 40238/06, כבוד השופט ג' קרא), ולחלופין ערעורים על חומרת גזר הדין שניתן ביום 6.11.2011. ע"פ 9490/11 הוא ערעור המדינה על קולת העונש.

2. המערער 1 בע"פ 8425/11, הוא צבי רוזנבלט (להלן: רוזנבלט); המערער בע"פ 8274/11, הוא לאוניד אדז'רסקי (להלן: אדז'רסקי; וביחד: המערערים). המערערים 2-6 בע"פ 8425/11 הן, כפי שיפורט, חברות שונות שהקימו המערערים (להלן: החברות).

כתב האישום

3. נגד המערערים הוגש כתב אישום אשר ייחס להם הפעלה של שלוש מרפאות בתל-אביב, בחיפה ובאשדוד, בהן, בין היתר, נמכרו כדורים מזויפים לטיפול באין אונות שהוצגו כמקוריים (להלן: המרפאות), וכן מכירתם של כדורים אלו באמצעות אתרי אינטרנט לקונים שונים ברחבי העולם. נטען, כי לשם ביצוע המכירות הללו, הביא רוזנבלט להקמתן של החברות, כשלבקשתו נרשמו אחרים כבעליהן וכמנהליהן. בפועל היה הוא המנהל והמפעיל העיקרי של אותן החברות והמרפאות. נטען, כי רוזנבלט היה היוזם, ההוגה והמבצע העיקרי של העבירות השונות, אשר יפורטו להלן, באופן אישי וכאורגן של החברות, וזאת כאשר הוא פועל על מנת להסתיר את מעמדו זה ותוך שהוא נהנה מכספי מכירת הכדורים. באשר לאדז'רסקי, רופא במקצועו, נטען כי שימש כ'איש קש' עבור רוזנבלט, ובמסגרת זו שימש כמנהל הפעיל של חלק מהחברות ונרשם כבעליהן בחלק מחשבונות הבנק. כמו כן נטען, כי לשם המכירה ייבאו וייצאו המערערים את הכדורים המזויפים, וביצעו בכספים שהתקבלו תמורתם פעולות במטרה להסוות את מקור הכסף, מיקומו, תנועתו, זהות בעלי הזכויות בו והפעולות שנעשו בו.

4. במסגרת האישום הראשון, שעניינו הצהרות לא נכונות בפתיחת חשבונות בנק – נטען כי בהנחיית רוזנבלט ולבקשתו, פתח אדז'רסקי חשבונות בנק עבור שלוש מהחברות וחשבון נוסף על שמו, כאשר הוא מציג מצג כוזב לפיו הוא בעל השליטה

בחשבון והנהנה מהכספים המופקדים בו. כשבפועל, כך נטען, רוזנבלט הוא שניהל את החשבונות הללו ושלט בכספים שבהם.

בשל האמור יוחסו למערערים ולשלוש החברות עבירות של איסור הלבנת הון, לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון) ביחד עם צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהל רישומים של תאגידים בנקאיים), התשס"א-2001.

במסגרת האישום השני, שעניינו עבירות ייבוא – נטען כי בין השנים 2001-2004 ייבאו המערערים למעלה מ-400,000 כדורים הנחזים להיות כדורי "ויאגרה", "סיאליס" ו"לויטרה" (כולם תרופות להגברת היכולת המינית), אשר לא יוצרו על ידי החברות המורשות לייצר תרופות אלו ולשווקן. כל זאת ללא אישור אגף הרוקחות ותוך שהם משתמטים מתשלום מיסי יבוא ומס ערך מוסף.

בשל האמור יוחסו למערערים ולחברות עבירות של הברחת טובין לפי סעיף 211(א)(1) לפקודת המכס; עבירות של השתמטות מתשלום מכס, לפי סעיף 212(א)(1) לפקודת המכס; ועבירות של שימוש במרמה ותחבולה במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: חוק מס ערך מוסף).

במסגרת האישום השלישי, שעניינו מכירת תרופות מזויפות – נטען כי התרופות הנ"ל הן תרופות אשר נרשם לגביהן סימן מסחר רשום, ומכירתן מותנית בקבלת מרשם רופא. נטען, כי על אף זאת המערערים מכרו את הכדורים המזויפים במרפאות, במכירה טלפונית ובאתרי אינטרנט, כאשר הם מציגים בפני הקוחות מצג לפיו מדובר בתרופות מקוריות. עוד נטען כי החל משנת 1999 ועד למעצרו הפעילו המערערים את המרפאות, במסגרתן נבדקו מדי חודש על ידי אדז'רסקי מאות לקוחות, כשהמערערים ממליצים להם על דרך הטיפול. במרפאות נמכרו הכדורים המזויפים תמורת 50 ש"ח לכדור. כאמור לעיל, הכדורים אף נמכרו באמצעות מכירה טלפונית, ולאחר חיוב הלקוחות נשלחו אליהם הכדורים באמצעות מוניות וחברת משלוחים. בהנחייתו של רוזנבלט הוקמו אתרי אינטרנט באמצעותם שיווקו ומכרו המערערים את הכדורים לאלפי לקוחות בישראל וברחבי העולם, זאת מבלי שפגשו בלקוחות, מבלי שקיבלו מידע רפואי אודותם ומבלי שהללו עברו בדיקת רופא.

בשל האמור הואשמו המערערים והחברות בעבירות: חובת מרשם לפי סעיפים 26(א) ו-60 לפקודת הרוקחים (נוסח חדש), התשמ"א-1981 (להלן: פקודת הרוקחים); מכירה קמעונאית של תכשיר מרשם, לפי סעיפים 42(א) ו-60 לפקודת הרוקחים; שיווק ויבוא לפי סעיפים 60 ו-47ב(א), (ב), (ג) לפקודת הרוקחים; מכירת תכשירים לפי סעיפים 47 ו-60 לפקודת הרוקחים; מכירה והפצת טובין לפי סעיף 60(א)(3) לפקודת סימני מסחר (נוסח חדש), תשל"ב-1972 (להלן: פקודת סימני מסחר); קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); שימוש במסמך מזויף, לפי סעיף 420 לחוק העונשין; מכירת טובין שייבואם אסור, לפי סעיף 212(א)(13) לפקודת המכס; מעשה פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(8) לחוק העונשין. לרוזנבלט ולחברות אף יוחסה עבירה של יחוד המקצוע לפי תקנה 3(א) ביחד עם תקנה 48 לפקודת הרופאים (נוסח חדש), תשל"ז-1976.

במסגרת האישום הרביעי, שעניינו עבירות מכס – נטען, כי המערערים והחברות לא הוציאו חשבוניות בגין מכירות התרופות הנ"ל לחו"ל, לא צירפו רשומון ייצוא, לא הצטיידו באישור ייצוא תרופות לחו"ל, ולא נרשמו כעוסקים מורשים.

בשל כך הואשמו המערערים והחברות בעבירות של הברחת טובין בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 211(א)(1) ו-211(א)(1) לפקודת המכס; עבירות מסירת הצהרה כוזבת לפי סעיף 212(א)(6) לפקודת המכס; עבירות הטעיית פקיד מכס בפרט מסוים, לפי סעיף 212(א)(9) לפקודת המכס; עבירות של הימנעות מהגשת תעודות לפי סעיף 212(א)(11) לפקודת המכס; עבירות של מכירת טובין שייבואם אסור לפי סעיף 212(א)(13) לפקודת המכס; עבירות של הכנה או ניהול חשבונות ורשומות כוזבים לפי סעיפים 117(ב)(6) ו-119 לחוק מס ערך מוסף; עבירות של מסירת ידיעה או מסמך כוזב לפי סעיפים 117(ב)(1) ו-119 לחוק מס ערך מוסף.

באישום החמישי נטען כי ביום 12.10.2004 נתפסו במרפאה באשדוד כ- 29,365 כדורים מזויפים מסוגים שונים, אשר יובאו, שלא כדין, על ידי המערערים. נטען כי כדורים אלו לא יוצרו על ידי החברות שהכדורים נשאו את סימן מסחרן, ומבלי שהמערערים קיבלו רשות להשתמש בסימני המסחר הללו.

לפיכך יוחסו למערערים ולחברות, בין היתר, עבירות של השתמטות מתשלום מכס שיש לשלמו לפי סעיף 212(א)(1) לפקודת המכס; החזקת או פיקוח טובין שייצואם אסור וכוונה להבריחם לפי סעיף 211(א)(3) לפקודת המכס.

באישום השישי נטען כי לשם הסוואת מקור הכספים שהתקבלו מהפעילות האסורה המתוארת ביצעו המערערים והחברות פעולות של עירוב בין כספים שהגיעו ממקורות חוקיים לאלו שהגיעו מהפעילות האסורה. בין היתר, נטען כי לשם כך נדרשו עובדי המרפאה להציג את החברות בשם שונה ולציין על משלוחי הכדורים מוען ותיאור תכולה כוזבים. כמו כן בוצעו העברות כספים בין החברות.

בשל כך יוחסו למערערים עבירות של הלבנת הון לפי סעיף 3(א) לחוק הלבנת הון; ועבירה של פעולה ברכוש אסור לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון.

פסק דינו של בית המשפט המחוזי

5. בפתח הכרעת הדין עמד בית המשפט על גדר המחלוקת שבין הצדדים. צוין שמוסכם על הצדדים כדלקמן: באשר לכדורים שנמכרו על-ידי המערערים, למקורות ולמקורם הוסכם, כי הללו לא נרכשו מהיצרן או מנציגו הרשמי; כי הם תרופות מרשם אשר מכירתן לציבור מחייבת הצגת מרשם; כי מכירתם באמצעות האינטרנט נעשתה שלא על פי מרשם ומבלי שהמזמין עבר בדיקת רופא; וכי לכדורים שנשלחו לחו"ל צורפו עלונים שהודפסו על ידי רוזנבלט באופן עצמאי, ושעליהם הוטבע תאריך תפוגה אחיד. ביחס לייצוא הכדורים לחו"ל הוסכם, כי הוא נעשה ללא היתר מטעם משרד הבריאות או המכס, וכי לא שולמו מכס ומע"מ בגינו; כי לא הוצא למשלוחים הללו רשומון יצוא, ולא צורף אליהם מרשם רפואי או היתר ייצוא ממשרד הבריאות; וכי הוא נעשה במעטפות עליהן נרשם, בהוראת רוזנבלט, תיאור תכולה ומוען מזויפים. באשר לחברות ולפעילותן הוסכם שהללו היו בבעלות רוזנבלט ובניהול אדז'רסקי ושעסקו במכירת כדורים להגברת האון ללקוחות בחו"ל באמצעות אתרי אינטרנט; שרוזנבלט ביקש מאדז'רסקי להירשם כ"איש קש" בחברות ובחשבונות הבנק שנפתחו עבורן, ושאדז'רסקי נענה לפנייה זו; שרוזנבלט העביר כספים מחברה לחברה באמצעות עורך דינו ובאמצעות אדז'רסקי; וכי חברת "מור אס" (היא המערערת 2 בע"פ 8425/11) והמערערים לא פתחו תיק במע"מ על שם החברה, לא דיווחו על מכירותיה ולא שילמו מע"מ עליהן.

6. לצד ההסכמות המובאות לעיל פירט בית המשפט את הנקודות השנויות במחלוקת: באשר לכדורים שנמכרו על-ידי המערערים ולמקורותם, המחלוקות שצוינו היו: האם הכדורים אותם מכרו באתרי האינטרנט ובמרפאות היו מזויפים; ככל שהתשובה לכך חיובית – האם המערערים היו מודעים לכך שמדובר בכדורים מזויפים.

ביחס לייבוא הכדורים לישראל ולייצואם לחו"ל נחלקו הצדדים בשאלה האם הכדורים שמכרו המערערים באינטרנט (בארץ ובחו"ל) ובמרפאות שניהלו יובאו או הוכרחו על ידם לישראל שלא כדין; מהי כמות הכדורים שיובאה או הוכרחה לישראל ומהי כמות הכדורים שנמכרה באינטרנט; מהי מידת מעורבותו של אדז'רסקי במכירת הכדורים המזויפים באינטרנט ובמרפאות; והאם היה שותף נוסף למכירת הכדורים באינטרנט ומה הנפקות שיש לכך. בכל הנוגע לסוגיות רפואיות הקשורות בכדורים: האם מכירת הכדורים במרפאות נעשתה לאחר בדיקה רפואית ועל פי מרשם; וכלום מכירת הכדורים ללא מרשם עלולה לסכן חיי אדם או לגרום לחבלה לאדם. באשר לחברות ולפעילותן היו המחלוקות: מהי מטרת רישומו של אדז'רסקי כבעל מניות עיקרי וכמנהל החברות הנאשמות; האם ידע אדז'רסקי כי בהסכמתו להירשם כאמור הוא מסייע לרוזנבלט להסתיר את זהותו, להמנע מחובת דיווח ולבצע פעולות האסורות לפי חוק איסור הלבנת הון; מה מטרת עירוב הכספים בין החברות השונות; ומהי מטרת הקמתן של שתי חברות שהוקמו על ידי רוזנבלט מחוץ לישראל (באי נוויס ובמדינת דלוור, ארה"ב).

7. לאחר שתחם את גדרי המחלוקת, עבר בית המשפט המחוזי לדון בסוגיות הטעונות הכרעה: (א) מקור הכדורים וייבואם לישראל; (ב) מקורות הכדורים; (ג) הסיכון הרפואי מנטילת הכדורים; (ד) ייצוא הכדורים לחו"ל; (ה) טענה להגנה מן הצדק בשל אי העמדה לדין של שותף לכאורה למכירת הכדורים באמצעות האינטרנט; (ו) מהות החברות ופעילותן והלבנת הון; ו-(ז) שאלת האחריות והידיעה של אדז'רסקי. להלן יובאו עיקרי הכרעתו.

(א) מקור הכדורים ושאלת הייבוא לישראל – ביחס לסוגיה זו קבע בית המשפט כי הכדורים הוכרחו לישראל על ידי רוזנבלט, תוך שהלה התחמק מתשלום מכס ומע"מ בגינם. לעניין זה, העדיף בית המשפט את הודאותיו של רוזנבלט במשטרה, על פני גרסאותיו המאוחרות לפיהן רכש את הכדורים בישראל מאחד בשם 'ריצ'ארד' או מאדם אותו כינה 'דני ויאגרה'. נקבע כי דמויות אלו הן פרי דמיונו של רוזנבלט והוא זה אשר עמד מאחוריהן. בית המשפט תמך קביעתו זו בעדותו של סוכן הביטוח של רוזנבלט, מר ידידיה בימבליך (להלן: בימבליך) ובעדותו של מר אשר מורר (להלן: מורר). לפי עדות בימבליך, עוד בשנת 1999 ייבא רוזנבלט כדורי ויאגרה על שמו, וכשפנה אליו בעניין זה - הודה בכך רוזנבלט. מורר העיד, כי קישר בין רוזנבלט לבין אחיו, דוד מורר (להלן: TIT) שהרבה בנסיעות לחו"ל, מאחר שרוזנבלט חיפש אדם הנוסע לחו"ל לעתים תכופות על מנת שיביא עמו תרופות. מורר הוסיף, כי הבין מרוזנבלט שהוא מביא בעצמו את הויאגרה מחו"ל במטרה לחסוך את פערי התיווך. דברי מורר אושרו באופן

חלקי על ידי דוד. בית המשפט העדיף את גרסתו של מורר וקבע כי הכחשתו החלקית של דוד נובעת מחששו להפליל עצמו בביצוע עבירות של הברחת טובין והלבנת הון. לעניין היקף הייבוא קבע בית המשפט, כי נוכח העובדה המוסכמת שכל כדור נמכר תמורת 50 ש"ח ובהתחשב בעדויותיהן של נציגות חברות האשראי (ויזה וישראכרט) על היקף המכירות שבוצעו באמצעותן, נמכרו למעלה מ-400,000 כדורים. באשר לאחריותו של אדז'רסקי לייבואם של הכדורים, קבע בית המשפט כי אין כל ראיה ישירה או עקיפה הקושרת אותו לכך. נקבע, כי אין בעצם ידיעתו, אשר תידון להלן, כי מדובר בכדורים מזויפים שהוברחו ואף בשותפותו במכירתם, כדי לקבוע שהוא שותף או מבצע בצוותא להברחתם.

משקבע בית המשפט המחוזי כי רוזנבלט הבריה את הכדורים לישראל, ולא שילם עליהם את המיסים הנדרשים, ונוכח קביעותיו (אשר יפורטו להלן) בדבר בעלותו בחברות, הרשיעו בית המשפט בעבירה של התחמקות מתשלום מס באמצעות מרמה או תחבולה לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מס ערך מוסף, כאשר נקבע כי התחבולה והמרמה לעניין זה הם מעשה ההברחה.

(ב) מקוריות הכדורים – באשר לשאלה בדבר מקוריותם של הכדורים שנמכרו, קבע בית המשפט כי מכלול הראיות והיעדרה של חקירה נגדית משמעותית בעניין זה מלמדים באופן ברור, כי הכדורים שמכרו המערערים הן במרפאות והן באינטרנט היו מזויפים, היינו, יוצרו והופצו תוך הפרת סעיף 60(א)(3) לפקודת סימני מסחר. כן נקבע כי רוזנבלט ידע שהכדורים מזויפים, שכן די בעובדה שרוזנבלט הבריה את הכדורים לישראל כדי ללמד על ידיעתו הברורה שהכדורים לא נרכשו מהיצרן או ממפיצו המורשה וכי כדורים אלו מזויפים. חיזוקים נוספים לקביעתו זו מצא בית המשפט בפנייתו של רוזנבלט למפיצה המורשית של ויאגרה בישראל אשר סירבה למכור לו כדורים, ושחרף כך השיג רוזנבלט כדורים ממקור אחר ומכרם; וכן מן האופן בו הגיעו הכדורים למרפאות – בתפזורת בתוך שקיות, ולא באופן המקובל בו נמכרות תרופות; מן העובדה שרוזנבלט הדפיס עלונים של "הוראות שימוש" לכדורים אותם העתיק מעלון הוראות שימוש של כדורי ויאגרה מקוריים שרכש בבית מרקחת, והורה לפקידותיו לצרפם לכדורים ששווקו באינטרנט; מכך שתאריך התפוגה של התרופות הוטבע על ידי פקידותיו של רוזנבלט בחותמת שנשאה תאריך תפוגה אחיד; מכך שחלק גדול מן התרופות שנמצאו היו נעדרות הסימן המסחרי; מצורתם הפגומה של חלק מהכדורים אותם היה על הפקידות לברור; מביטולי עסקאות רבים שנעשו על ידי לקוחות שרכשו את הכדורים באמצעות האינטרנט בטענה שהכדורים מזויפים, ותלונות של לקוחות כי הכדורים אינם יעילים; וכן מדבריו המפלילים של אדז'רסקי (אשר לא

היה מעורב ברכישת הכדורים) לפיהם ידע שמדובר בכדורים מזויפים, כך שמקל וחומר ידע זאת רוזנבלט. ביחס לאדז'רסקי נקבע, כי במהלך חקירותיו במשטרה הפליל עצמו באומרו שידע והבין בזמן אמת כי מדובר בכדורים מזויפים. בית המשפט קבע כי אדז'רסקי לא הצליח לסתור או להחליש את גרסתו זו באמצעות עדותו בבית המשפט.

בהמשך לאמור נקבע כי המערערים, אשר ידעו שהכדורים מזויפים, שיווקו אותם במרפאות ובאינטרנט כתרופות המקוריות, ובאמצעות מצג שווא זה קיבלו תמורה מהקונים. על בסיס זה הורשעו המערערים בעבירה של קבלת דבר במרמה.

(ג) הסיכון הרפואי מנטילת הכדורים – באשר לשאלה האם במעשיהם אלו – מכירת כדורים מזויפים, ביודעם כי הם מזויפים וללא כל בדיקה רפואית, העמידו המערערים את חייהם של הרוכשים בסכנה, ובכך ביצעו מעשה רשלנות ופזיזות, עבירה לפי סעיף 338(8) לחוק העונשין, קבע בית המשפט המחוזי כי התשובה חיובית. לאחר שבחן את העדויות המקצועיות שהובאו בעניין זה על ידי מומחים מטעם התביעה ומטעם ההגנה קבע בית המשפט, כי הוכח למעלה מספק סביר כי מתן כדורי ויאגרה מקוריים ללא בדיקה רפואית והקפדה על המינון הנכון עלול לסכן את בריאות המטופלים, מקל וחומר, כך נפסק, שאספקת כדורים מזויפים העמידה את חייהם של המטופלים בסיכון (נקבע, כי די שהפעולה עלולה לסכן ולא נדרשת התממשות בפועל של הסיכון). עוד נקבע, כי מתן הכדורים על ידי המערערים ללא קיום בדיקה רפואית קודם לכן, כמו גם חלוקת הכדורים ללא מרשם תוך ידיעה כי הם מזויפים, חרגו מסטנדרט ההתנהגות הנוהג והמקובל בטיפול באמצעות כדורי ויאגרה. כאמור, נוכח האמור הורשעו המערערים בביצוע עבירה של סיכון חיי אדם לפי סעיף 338(8) הנ"ל.

(ד) ייצוא הכדורים לחו"ל – במסגרת האישום הרביעי הואשמו המערערים בהברחה וייצוא של הכדורים המזויפים שנמכרו באמצעות אתרי האינטרנט. נקבע כי תהליך הייצוא שנעשה בפועל מהווה אינדיקציה להברחה בנסיבות מחמירות. לעניין זה עמד בית המשפט על כך שעל המעטפות נרשם רישום כוזב ביחס לתחולתן ולזהות המוען, וכל זאת בהוראת רוזנבלט. נקבע כי מטרת רישום זה הייתה להסוות את פעולת הייצוא הבלתי חוקית ואת זהות העומדים מאחוריה. בין יתר האינדיקציות שהביא בית המשפט לידיעתם של המערערים כי מדובר ביצוא אסור, ציין בית המשפט את התופעה של נטישת תרופות במכס. דהיינו, כאשר התגלו מעטפות שהכילו כדורים והמערערים נדרשו להמציא, בין בישראל ובין במדינות היעד, מרשמי רופא וחשבונות ספק, הם לא עשו כן ונטשו את המשלוח. נקבע כי נטישות אלו שנעשו בהיקפים בלתי מבוטלים יש בהן ללמד על ידיעת המערערים כי לא ייצאו באופן המותר אלא הבריחו טובין באופן

אסור. באשר לחלקו של אדז'רסקי נקבע כי הוא לא התמצה אך בידיעה כי הכדורים מזויפים וכי הם מוברחים לישראל וממנה על ידי רוזנבלט, אלא שהיה מעורב באופן פעיל בביצוע המכירות באינטרנט. על כן, נקבע, יש לראות בו לעניין עבירות הייצוא מבצע בצוותא.

(ה) טענה להגנה מן הצדק בשל אי העמדה לדין של שותף למכירת הכדורים – בית המשפט דחה את טענותיו של רוזנבלט להגנה מן הצדק בשל אכיפה בירנית לכאורה, בכך שלא הוגש כתב אישום נגד אדם שנטען, כי הוא שותפו לעסקי המכירות באינטרנט - מר אייל בר עוז (להלן: בר עוז). בית המשפט קבע כי גרסתו של רוזנבלט בנוגע לחלקו של בר עוז היא גרסה שקרית וכבושה שהועלתה רק בשלב פרשת ההגנה, ואשר אינה מעוגנת בראיות. נקבע, כי לא עלה בידי רוזנבלט להראות כי האכיפה בעניינו אכן הייתה בירנית.

(ו) מהות החברות ופעילותן והלבנת הון – כאמור, רוזנבלט הודה שהחברות היו למעשה חברות שלו. המחלוקת בין הצדדים בעניין זה התמקדה בשאלת מטרת הקמת חברות אלו. רוזנבלט טען כי בהקמת החברות הללו ובאופן ניהולן לא הייתה כל כוונה פלילית, רצון להסתיר את שליטתו בהן או את זהותו, אלא דרך להתחמק מנושים שרדפו אותו בגין חובות שהותיר אביו המנוח. המדינה טענה כי מטרת הקמת החברות לא הייתה אלא לשם הסתרת מעמדו של רוזנבלט כבעלים ועובדת היותו הנהנה מכספי מכירת הכדורים המזויפים, כאשר הפעולות השונות של העברות הכספים בין החברות נועדו להקשות על ההתחקות אחר מקורם. טענותיו של אדז'רסקי בעניין זה היו כי הסכמתו להירשם כבעליהן של החברות נבעה מתוך הכרת תודה לרוזנבלט שהיה מעסיקו ותוך שרוזנבלט מנצל את תמימותו ואת תלותו הכלכלית בו.

בית המשפט דחה את גרסת רוזנבלט וקבע בנוגע לחברות שהוקמו מחוץ לישראל (להלן: חברות ה-offshore), כי מטרת הקמתן הייתה להסתיר את בעלותו ושליטתו בחברות שהפעיל בישראל, שעיסוקן היה לא חוקי ושהכספים שהתקבלו כתוצאה מפעילות זו היו בגדר 'רכוש אסור'. נקבע, כי בחברות אלו לא התבצעה כל פעילות עסקית, אלא הן יעד להעברת כספים שהתקבלו מפעילות בלתי חוקית בישראל (מכירת כדורים מזויפים). לפיכך, כך נקבע, מדובר בפעולות שעניינן הלבנת הון, שכן הן נעשו מתוך כוונה להסתיר את מקור הכסף האסור, נושא שעליו עוד יורחב בהמשך. בית המשפט תיאר את פעילותו של רוזנבלט ככזאת שהחלה בהסתרת זהות הבעלים האמיתיים של החברות הישראליות, נמשכה בפתיחת חשבונות בנקים ובהעברת השליטה בחברות הישראליות לחברות ה-offshore וכן בהעברות כספים

סיבוביות בין החברות מתוך מטרה שכספים אלו יושקעו בסופו של דבר בנדל"ן להשכרה.

בעניין העבירות של ביצוע הלבנת הון ופעילות ברכוש שיוחסו לרוזנבלט, קבע בית משפט קמא, כי העברות הבעלות התכופות באחת החברות (חברת "און ליין", היא המערערת 5 בע"פ 8425/11); העירוב בפעילות המסחרית בין החברות השונות; העירוב בעובדי החברות השונות; העירוב בשימוש בהמחאות של החברות; כמו גם משיכת סכומי עתק במזומן מחשבונות הבנקים כל מספר ימים והעברתם של כספים מהחברות הישראליות לחברות ה-offshore, מובילים למסקנה לפיה רוזנבלט ביצע את פעולות העירוב מתוך כוונה להסתיר את בעלותו ושליטתו בחברות (ולא לשם הסתרת רכשו מפני נושיו או נשותיו). אופן עשייתן של הפעולות, תדירותן והעדר הצדקה עסקית מוכיחות, כי אלו נעשו על מנת להסתיר את זהותו כנהנה מהכספים שבחשבונות הבנקים שמקורם היה בפעילות בלתי חוקית. נקבע, כי בכדי להקשות על זיהוי כבעלים של החברות, הקים רוזנבלט את חברות ה-offshore אליהן העביר כספים שהצטברו בחברות הישראליות, ומהן חזרה לישראל לצורך השקעתם ב"עסק כשר" של רכישת נכסי נדל"ן. ביחס לאדז'רסקי קבע בית המשפט, כי על אף שהוא לא היה בגדר המוביל והיוזם בביצוע עבירות אלו (הלבנת הון ושימוש ברכוש אסור) הרי שיש להרשיעו בהן. נקבע כי אדז'רסקי היה שותף מלא למעשי רוזנבלט, אף אם לא תיפקד כשותף עסקי אלא כ"איש קש", הוא הבין את הפסול במעשיו והמשיך בעשייתם למטרות רווח והשתכרות.

(ז) שאלת האחריות והידיעה של אדז'רסקי – באשר לאחריות אדז'רסקי נקבע, כי הלה פעל על פי הוראותיו של רוזנבלט תוך שהיה מודע לפעילות הבלתי חוקית המתבצעת על ידי רוזנבלט, אגב שימוש בחתימתו ובשירותיו. נקבע, כי אדז'רסקי ידע שפעילות הסחר בכדורים המזויפים היא בלתי חוקית, ושרישומו כבעלים של חברות ושל חשבונות נועד להסוות את פעילותו של רוזנבלט. בית המשפט דחה את טענותיו של אדז'רסקי לפיהן לא הבין את פשר המסמכים עליהם חתם. חיזוק לקביעה זאת נמצא בדאגתו של אדז'רסקי מפני משיכת יתר בחשבון הבנק שהיה על שמו. בית המשפט קבע, כי אדז'רסקי בחר לעצום עיניו למכלול ההשלכות של עובדת היותו בעל החשבון וזכות החתימה בו, אולם אין הדבר יכול לפטור אותו מאחריות פלילית. כמו כן קבע בית המשפט, כי התנהגותו של אדז'רסקי לא הושפעה מקשיי שפה אלא משיקולים הקשורים בטובתו האישית בלבד. היינו, הוא ידע כי מעשיו בעיתיים אך לא רצה לפגוע במקור הכנסתו. כן נקבע, כי אדז'רסקי ידע שהכספים המופקדים בחשבונות הרשומים על שמו הם כספים אשר מקורם במכירת הכדורים המוברחים והמזויפים. בית המשפט

קיבל את עמדת המדינה לפיה לא מדובר בעצימת עיניים אלא בידיעה של ממש, שלוותה לה תמורה נאה ולפיכך יש לראות באדז'רסקי שותף מלא של רוזנבלט בעבירות לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון.

8. ביום 6.11.2011 ניתן גזר דינו של בית המשפט המחוזי במסגרתו נגזרו על רוזנבלט חמש שנות מאסר בפועל ושנתיים מאסר על תנאי; כן הופעל עונש מאסר מותנה של עשרה חודשים שעמד כנגדו בת.פ. 3238/99 (שלום, ת"א) שירוצה במצטבר, כך שסך הכל ירצה רוזנבלט חמש שנים ועשרה חודשים; כן הושת עליו קנס בסך 500,000 ש"ח. בנוסף, הורה בית המשפט על חילוט כספים בסך 7,750 דולר שנמצאו ברשותו בעת מעצרו, כמו גם על חילוט כספים נוספים בחשבונות שונים. על אדז'רסקי הוטלו שמונה-עשר חודשי מאסר בפועל ושמונה-עשר חודשי מאסר על תנאי וכן קנס בסך 50,000 ש"ח. על כל אחת מהחברות הוטל קנס בסך 50,000 ש"ח.

9. בנוסף, במסגרת ההליך נתבקש חילוטה של דירה אשר נרשמה על שם בתה של חברתו של רוזנבלט. בהחלטתו מיום 25.9.2011 הורה בית המשפט המחוזי על העברת הדיון בבקשת החילוט למסגרת של הליך אזרחי. בפסק דינו מיום 27.11.2011, קבע בית המשפט כי הנכס שייך הלכה למעשה לרוזנבלט, והורה על חילוט הנכס. על פסק הדין הוגשו ערעורים אשר אף הם נדונו בפנינו (ע"א 325/12 ; 327/12 עזרא נ' מדינת ישראל), ויינתן בהם פסק דין נפרד.

הערעורים

10. (א) עיקר טענותיו של רוזנבלט בערעור הן כדלהלן: ראשית, לעניין עבירת ההברחה והייצוא הבלתי-חוקי של הכדורים – נטען, כי לא הוכחה אשמה ברמה הנדרשת בפלילים על מנת להרשיע את המערערים בעבירות הברחה וייצוא בלתי-חוקי. שנית, לעניין היות הכדורים מזויפים והסיכון שהם עשויים להוות לחיי אדם נטען, כי לא הוכח כי בעת ביצוע העבירות ידע רוזנבלט שהכדורים שמכר היו מזויפים ושכמירתם היה כדי לסכן חיי אדם. שלישית, לעניין הלבנת ההון, נטען, בין היתר ודומה שעיקר, כי העברות הכספים בין החברות השונות נעשו כדין ולצרכים עסקיים לגיטימיים, וכך אף הקמת החברות הזרות והעברת הכספים אליהן. לבסוף, נטען ביחס לגזר הדין כי לא ניתן משקל הולם להימשכות ההליכים על פני תקופה חריגה וארוכה ביותר וכן לנסיבותיו האישיות הלא קלות של רוזנבלט.

לצד טענותיו אלו הגיש רוזנבלט בקשה להוספת ראיות חדשות אשר עניינן הוא זהותו ומעורבותו של "דני ויאגרה" במסכת המעשים הפליליים. לטענתו, בכוחן של ראיות אלו לשנות את התוצאה אליה הגיע בית המשפט המחוזי בהרשעתו בעבירות ההברחה והייבוא.

(ב) טענתו העיקרית של אדו'רסקי נוגעת לשאלת עצם אחריותו הפלילית. נטען, כי מצב הדברים היה כזה שאת מעשיו ביצע אדו'רסקי בהוראת רוזנבלט, תוך שהלה מוליכו שולל ומנצל את תמימותו, את אמונו ואת תלותו בו. כן נטען, כי לא הוכח יסוד הכוונה או עצימת העיניים בעבירות הלבנת ההון. כמו כן מעלה אדו'רסקי טענות כנגד הקביעות העובדתיות בנוגע לגובה שכרו וסוג הטיפולים שהעניק במרפאות; וטענות בנוגע לחומרת גזר הדין.

(ג) במסגרת ערעורה טוענת המדינה כי העונשים שהושתו על המערערים אינם הולמים את חומרת העבירות, ריבויין והנזקים שבצידן, ואת האינטרס החברתי בגמול ובהרתעה. עוד נטען כי פער הענישה בין המערערים אינו תואם את חלקם בביצוע העבירות, ואף גובה הקנסות שנגזרו אינו תואם את היקף הרכוש האסור שנצבר מהפעילות האסורה. נטען, שבכך יש כדי להחטיא את התכלית העומדת בבסיס חוק איסור הלבנת הון. לשיטת המדינה על אף התארכות ההליכים בעניינם של המערערים אין הדבר מצדיק הקלה כה משמעותית בעונשם ולפיכך מבקשת המדינה שנתערב הן בעונשי המאסר שנגזרו על המערערים והן בגובה הקנסות ונחמירם.

דיון והכרעה

11. אלו הן, אם כן, הסוגיות הדורשות ליבון במסגרת הערעור: בקשתו של רוזנבלט להוספת ראיה; שאלת מקור הכדורים; שאלת ייצוא הכדורים; השאלה אודות הידיעה לפיה היו הכדורים מזויפים; השאלה בדבר הסיכון הרפואי אשר עשוי היה להיגרם כתוצאה ממכירתם; השאלה בדבר פשר הבעלות בחברות והפעילויות שהתקיימו במסגרתן; ולבסוף – סוגיית גזר הדין. נידרש איפוא לסוגיות אלו כסדרן.

בקשה להוספת ראיה

12. כאמור, רוזנבלט מבקש להגיש מספר ראיות בדבר מעורבותו בפלילים (בעבירות של יבוא כדורי אין אונות מזויפים) של אדם בשם 'דן גבע' אשר לטענתו הוא

הוא אותו 'דני ויאגרה' שמכר לו את הכדורים המזויפים. טענתו של רוזנבלט בדבר רכישת כדורים מידי 'דני ויאגרה' נבחנה על ידי בית המשפט המחוזי ונקבע לגביה כי היא גרסה כבושה, שקרית ובלתי מתקבלת על הדעת. עתה, מבקש רוזנבלט להביא ראיות חדשות לשם ביסוסה של גרסה זו. לדבריו, נמנע מלהביא את אותו 'דני ויאגרה' לעדות בהליך שנוהל בפני בית המשפט המחוזי, משום שלא היתה בידיו אפשרות לאתרו, שכן המשטרה לקחה ממנו את מכשיר הטלפון הנייד שברשותו, שבאופן שבו היו שמורים פרטי ההתקשרות עם 'דני ויאגרה'. בהקשר זה נטען, כי אפיק החקירה בעניין זה לא מוצה על ידי המשטרה, שלא פעלה כדבעי לאיתורו של 'דני ויאגרה', וכי לא היה לאל ידו להשיג את אותו 'דני ויאגרה' חרף גרסתו בה דבק, כי אותו 'דני ויאגרה' הוא אשר מכר לו את הכדורים. לטענתו, לאחר שהחל בריצוי עונשו התוודע לכלוא אחר שהורשע בעבירות דומות, וכי אותו כלוא שהכיר אף הוא את 'דני ויאגרה', התקשר בנוכחות רוזנבלט ל'דני ויאגרה'. לטענתו, במהלך השיחה, שאת מרביתה שמע, אמר 'דני ויאגרה' כי הוא מכיר את המערערים, וכי הוא זה אשר מכר לרוזנבלט את הכדורים. משכך, נטען, הגם שלא היה באפשרותו להביא את 'דני ויאגרה' לעדות בעת קיום ההליך בבית המשפט המחוזי בשל חוסר היכולת לאתרו, כעת ניתן לעשות זאת, וכי הדבר דרוש לשם עשיית צדק עם המערערים. בקשה זו, בכל הכבוד, אין לקבל.

13. הגשת ראיות בשלב הערעור היא חריג לכלל לפיו ראיות תוגשנה לערכאה הדיונית. סעיף 211 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשל"ב-1982 מסמיך את ערכאת הערעור לקבל ראיות חדשות אם זו סברה כי "הדבר דרוש לעשיית צדק". נפסק, כי לשם הכרעה בבקשה כאמור יבחנו שלושה שיקולים מרכזיים "ראשית, אם היה באפשרותו של המבקש להשיג את הראיות הנוספות במהלך הדיון בערכאה הקודמת; שנית, האינטרס בדבר השמירה על עקרון סופיות הדיון; שלישית, טיבן של הראיות הנוספות והסיכוי שהגשתן תביא לשינוי התוצאה שאליה הגיעה הערכאה הקודמת" (ע"פ 1742/91 פופר נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(5) 289, 296 (1997)). בענייננו, סבורני כי בחינת כל אחד משיקולים אלו מובילה למסקנה כי אין מקום להיעתר לבקשה. לעניין האפשרות להשיג את הראיה נשוא בקשה זו בשלב מוקדם יותר, הרי שאין ממש בטענת רוזנבלט לפיה לא היה באפשרותו לאתר את 'דני ויאגרה' עד כה. רוזנבלט טוען, כי לא ייבא את הכדורים אלא רכשם מידי 'דני ויאגרה'. יוזכר, כי התקופה בה פעלו המערערים, כמצוין בכתב האישום, נפרשה על פני כחמש שנים. משך כל אותה תקופה, לטענתו, רכש את הכדורים מידי 'דני ויאגרה' באופן סדיר. אם כך הוא, אזי מדובר בספק אשר משך שנים סיפק מאות אלפי כדורים, לבעליהן של שלוש מרפאות (וכן עסק למכירת כדורים באינטרנט), בהתאם לצרכים וללוחות זמנים. ספק שכזה, אינו נמוג ונעלם בלא להותיר עקבות וניתן לאתרו ללא קושי של ממש, גם בהיעדר אלפון. זאת

ועוד, לדברי רוזנבלט עצמו בעדותו בבית המשפט המחוזי – הרי שנפגש עם אותו 'דני ויאגרה' לאחר החקירה במשטרה (פרוטוקול הדיון עמ' 666, שורות 27-30). במצב דברים כזה, הרי שהטענה לפיה לא יכול היה לאתרו, היא טענת סרק, וזאת בלשון המעטה. משכך, אין להלום את הטענה לפיה לא ניתן היה להשיג את אותו 'דני ויאגרה' עד עתה. גם לעניין טיבן של הראיות הנוספות והסיכוי שהגשתן תביא לשינוי התוצאה שאליה הגיעה הערכאה הקודמת, הרי שלא נראה שיש בראיות החדשות כדי להביא לכך. כפי שיפורט בהרחבה להלן בדיון אודות מקור הכדורים, הקביעה לפיה מקור הכדורים הוא בייבוא והברחה מחו"ל שביצע רוזנבלט, מבוססת ביותר ומעוגנת היטב בחומר הראיות. משכך, לא יהיה בהבאת הראיה המבוקשת כדי לשנות מהתוצאה אליה הגיע בית המשפט המחוזי. עוד נוסף, כי כפי שציין בית המשפט המחוזי, גרסתו של רוזנבלט בדבר קיומו של אותו 'דני ויאגרה' נשמעה לראשונה בשלב עדויות ההגנה, וככזו, כך נקבע, היא גרסה כבושה. גם בגדרי בקשה זו לא הצליח רוזנבלט לספק כל הסבר סביר לכך, לבד מטענתו בדבר הרצון להגן על 'דני ויאגרה' מפני הליכים פליליים. אין רוזנבלט יכול לטעון שביקש להסתיר את זהותו של 'דני ויאגרה' ובה בבעת שרצה לחשוף אותה, אך לא עלתה בידיו. נוכח האמור, אני סבור כי יש בראיות האמורות כדי לשנות את התוצאה אליה הגיעה הערכאה המבררת, ודין בקשה זו להידחות.

מקור הכדורים

14. לטענת רוזנבלט לא הובאה כל ראיה ישירה ואובייקטיבית לכך שהוא ייבא והבריח את הכדורים. לטענתו, מכלול גרסתו בחקירה מתיישב דווקא עם המסקנה כי לא הבריח את הכדורים, ומכל מקום לא הובא חיזוק ראייתי של "דבר מה נוסף" לתמיכה בהודאותיו במשטרה. כך גם טוען רוזנבלט כי אין בגרסת אדו'רסקי או בגרסאות שמסרו הפקידות כדי ללמד על מקור הכדורים. רוזנבלט שב ומעלה את טענתו בדבר מעורבותו של 'דני ויאגרה' במכירת הכדורים. לטענתו, גרסתו בעניין זה הועלתה כבר במסגרת החקירה ועל אף זאת לא נעשו מאמצים לאמת ולחקור את גרסתו זו.

15. עבירת ההברחה קבועה בסעיף 211(א) לפקודת המכס:

(א) אלה דינם מאסר שלוש שנים ...

211

(1) המבריח טובין;

הגדרת הברחה קבועה בסעיף ההגדרות לחוק זה: "ייבואם של טובין, או ייצואם, או הובלתם לאורך החוף או דרך גבולות היבשה, בכוונה להונות את האוצר או לעקוף כל איסור, הגבלה או תקנה בענין ייבואם...". בין הצדדים לא הייתה מחלוקת על כך שהכדורים לא נרכשו מידי היצרנים או מידי נציגיהם המורשים, ואף לא היה בידי רוזנבלט אישור רשמי לייבואם של הכדורים לישראל. לפיכך, נותרה מחלוקת בדבר המקור ממנו נרכשו הכדורים מחו"ל וייבואם בדרך של הברחה לישראל, או באופן של רכישה מבלדר בישראל.

16. כמפורט בהרחבה, רוזנבלט טוען כי הכדורים לא יובאו על ידו אלא נרכשו בישראל. בית המשפט המחוזי ביסס את קביעתו בעניין יבוא הכדורים בראש ובראשונה על הודאתו של רוזנבלט בחקירתו כי ייבא את הכדורים, הודאה ממנה שב אחר כך. וכך, כשנחקר רוזנבלט במשטרה ביום 12.10.2004 (מוצג ת/1), לשאלה אצל מי הוא רוכש את הכדורים השיב: "אמרתי חלק נכבד אנחנו מקבלים דרך ארצות הברית וחלק דרך בית מרקחת אחד, בית מרקחת בני בדיזנגוף והשני גם בדיזנגוף", ובהמשך, כשנשאל: "מאיפה הכדורים שנתפשו אצלכם" השיב: "מארה"ב". כששב ונשאל רוזנבלט ביום 14.10.2004 (מוצג ת/2) על מקור הכדורים השיב כך:

ש: מהיכן הגיעו הכדורים הללו אליך לעסק?
 ת: מחוץ לארץ
 ש: כיצד הם הגיעו לארץ?
 ת: ב E.M.S או בדואר בולים.
 ש: מהיכן בחו"ל?
 ת: אני לא יודע בדיוק, כנראה מארה"ב.

 ש: זאת אומרת שאתה מבריח כדורים לארץ מוכר אותם בחו"ל ומדווח על המכירות?
 ת: כן
 ש: מדוע הברחת את הכדורים לארץ?
 ת: כדי שאוכל לספק ללקוחות.

אכן, עיון בהודעת רוזנבלט מיום 9.11.2004 (מוצג ת/4) מעלה כי לכאורה מצויים בה ניצני חזרתו מגרסתו הראשונית בעניין ייבוא הכדורים. בהודעה זו מסר רוזנבלט כי הכדורים שסופקו על ידי חברת "און ליין" נרכשו בישראל בבתי מרקחת שונים ולא יובאו. אולם, באותה החקירה ממש מדווח רוזנבלט על רכישות של כדורים מחו"ל שבוצעו על ידי חברת "מור אס", ומסר כי הגיע לידיו משלוח של 50,000 כדורי ויאגרה מחו"ל תמורתם הוא שילם 15,000 דולרים ולא דיווח על כך למכס מאחר שהם הגיעו לידיו על ידי שליח של הדואר. כמו כן, מדבריו של רוזנבלט ניתן ללמוד כי לא מדובר באירוע חד פעמי "איני זוכר אם היה כתוב משהו ואם היו מסמכים זרקתי אותם.

זה לא עניין אותי. אני גם לא זוכר ולא יודע על שם מי זה הגיע. לפעמים הטלפון מהדואר היה לפלפון הנייד שלי ולפעמים למשרד (ההדגשה הוספה, צ.ז.). "יתרה מכך, כשנשאל רוזנבלט "כמה כדורים סה"כ הבאת לארץ ... וכמה שילמת עליהם"? הוא השיב: "הבאתי 25,000 כדורים בערך 5 משלוחים לפי זכרוני ושלמתי עליהם פעמיים 15,000 דולר ופעם אחת 17,000 דולר סה"כ 47,000 דולר ...". בהמשך מסר רוזנבלט נתונים כספיים שונים הקשורים לעסקאות אלו. זאת ועוד, כשנשאל רוזנבלט האם יש לו אישור ממשרד הבריאות לייבוא כדורי ויאגרה ותרופות, רוזנבלט לא הכחיש את עצם היבוא אלא השיב בשלילה, וכנשאל: "אם כך מדוע ייבאת"? ענה: "כנראה שעברתי על החוק".

17. בית המשפט העדיף את גרסתו זו של רוזנבלט על פני זו שהעלה בבית המשפט במסגרתה, בדומה לטענות המועלות על ידו במסגרת הערעור, הכחיש רוזנבלט כי ייבא כדורים וטען כי רכשם בישראל מאותו 'דני ויאגרה' (למשל בעמ' 395 לפרוטוקול). רוזנבלט נימק את השינוי בגרסתו ברצונו להגן על 'דני ויאגרה' ועל בר-עוז. בית המשפט המחוזי דחה גרסה זו וקבע כי היא גרסה כבושה ושקרית. איני מוצא מקום להתערב בקביעה זו של בית המשפט המחוזי, טענותיו של רוזנבלט בעניין זה לא נתמכו, ולו בבדל ראייה שיש בה לקשור את 'דני ויאגרה' או את בר עוז למעשים. הן נטענו בעלמא ונראה כי כל מטרתן לא הייתה אלא להרחיק את רוזנבלט מהמעשים שהוא עצמו הודה בביצועם.

18. הרשעה על סמך הודיית חוץ של נאשם תבחן באמצעות שני מבחנים. האחד, פנימי הבוחן קיומם של סימני האמת בהודאה. השני, חיצוני הדורש קיומה של תוספת ראייתית מסוג "דבר מה נוסף" לאימות תוכן ההודאה (ע"פ 5825/97 שלום נ' מדינת ישראל פ"ד נה(2) 933, 952 (2001); ע"פ 9107/09 מור נ' מדינת ישראל, פסקה 37 (לא פורסם, 20.9.2010)). בהודאותיו של רוזנבלט במשטרה, שחלקן הוצגו לעיל, ניכרים סימני האמת: רוזנבלט חזר על גרעין הדברים באופנים שונים ובמועדים שונים ותוך שהוא מדגים את הדברים באופן קונקרטי (נקב במספרי כדורים, עלויות, שמות של חברות שילוח בינלאומית). לצד זאת, הודאותיו אלו מתיישבות עם המכלול הראייתי בתיק, באופן המקים למצער תוספת ראייתית של "דבר מה נוסף". לעניין זה ניתן, בין היתר, להביא את הימצאותם של הכדורים במרפאותיו של רוזנבלט; היקפי המכירות שבוצעו באמצעות כרטיסי האשראי, כאשר הראיות שהובאו מבתי מרקחת בישראל לימדו על היקפי רכישה מצומצמים ביותר (על כך ניתן ללמוד מעדויותיהם של בעלי בתי המרקחת שהוזכרו על יד רוזנבלט); ראיות החיזוק שמנה בית המשפט המחוזי לעניין זה – עדותו של בימבליך בדבר הודאתו של רוזנבלט כי הוא השתמש בעבר

בשמו לצורך ייבוא כדורי ויאגרה לישראל; ועדותו של מורר על כך שרונבלט תר אחר אדם שיביא עמו כדורים מחו"ל ומסיבה זו הוא הכיר בינו ובין אחיו – דוד, אשר טס בשליחות רונבלט לארה"ב ולסין כדי להביא את הכדורים.

19. מהטעמים האמורים אני סבור כי הרשעתו של רונבלט בעבירות הייבוא נסמכת על יסודות ראייתיים איתנים, אשר אין בטענותיו של רונבלט לערערם. לפיכך, איני מוצא מקום להתערב בהרשעתו של רונבלט וממילא אף בהרשעותיהן של החברות.

ייצוא הכדורים מישראל לחו"ל

20. רונבלט חזר על הטענות שטען בבית המשפט המחוזי לעניין זה, לפיהן הוא אינו מכחיש את עצם ייצוא הכדורים מישראל לחו"ל, אלא את הטענה בדבר ההצהרה הכוזבת שלוותה למשלוחים אלו. לטענת רונבלט הסיבה בגינה נכתב על המעטפות שהן מכילות "מסמכים" או "מכתבים" (LETTERS או DOCUMENTS) נבעה אך משום הדיסקרטיות בה חפצו הלקוחות. לעניין זה מבקש רונבלט להיבנות מעדותו של עד ההגנה ד"ר יעקובי בדבר הקושי להודות בקיומה של בעיה בתפקוד המיני, הקושי לפנות לטיפול בה והבושה המלווה זאת, כמו גם מעדותו של מר ז'ק אלעזרה ששימש כמנהל המרפאה באשדוד.

21. סבורני, כי לא ניתן לבחון את הרישום הכוזב על גבי המעטפות במנותק מההתנהלות הכוללת במרפאותיו של רונבלט בהקשר של ייצוא ומכירת הכדורים לחו"ל, כפי שזו עולה מחומר הראיות, ואשר יש בה ללמד על ייצוא אסור. בין האינדיקציות הראייתיות אשר ניתן למנות לעניין זה: עדויותיהן של פקידות שעבדו במרפאותיו של רונבלט בדבר הוראתו לרשום על גבי המעטפות שמות שולחים וכתובות פיקטיביות (לדוגמא עמ' 45, עמ' 75-76, ועמ' 146 לפרוטוקול), על כך שלא הוצאו חשבוניות על המשלוחים לחו"ל (עמ' 82-83 ועמ' 139 לפרוטוקול) והשמדת ההזמנות והשוברים שישמשו לחיוב הלקוחות (עמ' 140 לפרוטוקול), וכן הפרקטיקה של נטישת משלוחים כאשר התגלתה תחולתם האמיתית (מוצג ת/78, הודעתה של ענת קופר, נציגת קשרי חו"ל ל-UPS). אציין, כי בהודעתה זו (שהוגשה בהסכמה) מסרה קופר כי היא עדכנה את נציגי רונבלט כי אם הם שולחים כדורים עליהם לצרף מרשם רופא וחשבון ספק, כמו גם על כך שהם אינם יכולים לשלוח כדורים ולהצהיר עליהם כ"מסמכים". על היקף הנטישה אף ניתן ללמוד מההתכתבות בין נציגת חברת UPS לנציגי רונבלט (מוצג ת/79), ואף מהודעתו של מר מריוס קיבק ששימש כמנהל ייצוא בחברת UPS (מוצג ת/82).

22. בית המשפט המחוזי אף עמד על כך שרוזנבלט לא הציג בדל ראיה על רצונם של לקוחותיו שלא לרשום על המעטפה את טיב תכולתה. בצדק ציין בית המשפט כי לשם שמירה על פרטיות הלקוחות יכול היה רוזנבלט להורות על כיתוב שהוא כוללני ואינו שקרי כמו "תרופות" או "כדורים". כל אלו מלמדים על מערך של יצוא מוסווה של כדורים, כשהמניע להסוואה לא היה רצונם של הלקוחות דווקא אלא היותו של יצוא זה יצוא אסור ולשם הפעלתו נדרשו אותן פעולות של כחש, כזב, הסתרה ונטישה. לפיכך איני מוצא מקום להתערב בהרשעתו של רוזנבלט והחברות הרלבנטיות בעבירות הייצוא.

חלקו של אדז'רסקי בעבירות הייצוא

23. אדז'רסקי טען כנגד הרשעותיו בעבירות אלו, כי לא היה לו כל קשר לייצוא הכדורים ולמכירתם באמצעות אתרי האינטרנט, וכי כל הפעולות המיוחסות לו (כגון חתימה על שיקים, מסמכים וכד') נעשו מתוך חוסר ידיעה והבנה של מהותם ומשמעותם. חיזוק לטענותיו אלו מבקש אדז'רסקי למצוא בעדותו של רוזנבלט לפיה לאדז'רסקי לא הייתה מעורבות במכירת הכדורים באינטרנט. ראשית, אציין כי לשיטתי אדז'רסקי אינו יכול להבנות מאמרותיו השונות של רוזנבלט, אשר ממצאי המהימנות שנקבעו על ידי בית המשפט המחוזי בנוגע אליהן הם חד משמעיים, ואיני מוצא עילה להתערב בהם. אל מול טענותיו אלו של אדז'רסקי, מעדויותיהן של הפקידות שעבדו במרפאות ניתן ללמוד ולהסיק על מעורבות של ממש מצידו בייצוא הכדורים לחו"ל, הן בדרך של הוצאת הזמנות של כדורים מהאינטרנט על מנת שהן תטופלנה על ידי הפקידות, והן בדרך של מתן שיקים חתומים לפקידות לשם משלוחן של המעטפות לחו"ל (עמ' 39-40, 51, ו-80 לפרוטוקול). טענותיו של אדז'רסקי, לפיהן היה מדובר בסיוע חד פעמי וכשהוא אינו מבין במה דברים אמורים, אינן עולות בקנה אחד עם עדויות אלו. כמו כן, היה אדז'רסקי החתום על הבקשה לפתיחת קו אשראי ביצוא בחברת UPS (מוצג ת/81), וכאיש קשר מול חברות האשראי. אומנם, לגבי ראיות אלו טוען אדז'רסקי, כי לא הבין את משמעותם של המסמכים. אך לצידם ישנה ראיה מרכזית, לטעמי, אשר יש בה ללמד על עומק מעורבותו האקטיבית בייצוא הכדורים, והיא מכתב הכתוב בכתב ידו (מוצג ת/173; בעמ' 963 לפרוטוקול אישור אדז'רסקי, כי מדובר בכתב ידו) ומהווה מעין נוסח פורמאלי שנשלח ללקוח שרכש כדורים דרך האינטרנט הכולל אישור על הזמנת הכדורים, אישור תשלום, לצד הבטחה לבונוס בהזמנה הבאה או אם הלקוח יביא חבר נוסף שירכוש אף הוא כדורים. בשונה

מהמסמכים השונים שהוצגו (כמו הבקשה לחברת UPS ומסמכי חברות האשראי), כאן לא מדובר אך בחתימתו של אדז'רסקי כי אם במסמך שלם שנכתב במלואו בכתב ידו.

24. נוכח מכלול ראיות אלו, לצד הראיות הנוספות שנבחנו בהרחבה במסגרת הכרעת הדין, אני סבור כי אין עילה להתערב אף בהרשעתו של אדז'רסקי בעבירות ייצוא הכדורים לחו"ל.

היותם של הכדורים מזויפים – ידיעתו של רוזנבלט

25. רוזנבלט אינו חולק על הקביעה כי הכדורים היו מזויפים, אלא על קביעת בית המשפט כי היה מודע לכך. בעניין זה טוען רוזנבלט כי אינו איש מקצוע בתחומי הרפואה וכי לא היה ביכולתו לזהות כי מדובר בכדורים שאינם מקוריים אלא מזויפים. נוכח שורת האנדיקציות הרבות והחד משמעיות בעניין זה, יתכן שטוב היה עושה רוזנבלט לו היה נמנע מלטעון טענה זו. בית המשפט המחוזי נדרש לטענתו זו, ודחה אותה, תוך שהוא מונה ועומד על ראיות רבות מהן ניתן להסיק באופן ברור את ידיעתו של רוזנבלט. אני מקבל את קביעת בית המשפט המחוזי כי די בעצם העובדה שרוזנבלט הבריח את הכדורים ולא רכשם מידי היצרן או מהמפיץ המורשה כדי ללמד על ידיעתו הברורה, כי מדובר בכדורים מזויפים.

26. כך גם מכלול הראיות בדבר האופן בו הגיעו הכדורים בתפוזרת, בתוך שקיות שהכילו כמויות גדולות של כדורים, כאשר הפקידות נדרשו למיין את הפגומים מבניהם; תלונות מצד לקוחות בדבר חוסר יעילותם של הכדורים וביטולי עסקאות בשל כך והודעתו של אדז'רסקי (אשר, כאמור, לא עסק ברכישת הכדורים) כי הוא עצמו ידע שמדובר בכדורים מזויפים: "ראיתי שהרבה כדורים כחולים הם מזויפים חלקים שזה לא באריזה ידעתי שזה מזויף" (מוצג ת/10), מעידים אף הם על ידיעתו של רוזנבלט על היותם של הכדורים מזויפים. לצד זאת, ניצב מכלול הראיות ממנו ניתן ללמוד כי רוזנבלט ביקש לשוות למערך אספקת הכדורים רושם מהימן, ובכך לחפות על היותם מזויפים. זאת, בין היתר, באמצעות רכישת אריזות נייר של תרופות בבתי מרקחת לשם אספקת התרופות, הדפסת עצמית של עלוני "הוראות שימוש" של ויאגרה והוראתו לפקידות לצרפם למשלוחי הכדורים, והוראתו לפקידות להטביע תאריך תפוגה לכדורים. יש להדגיש, כי התאריך שהוחתם על ידיהן היה אחיד. אומר את המובן מאליו: הטבעת תאריך תפוגה צריכה להיעשות על ידי היצרן בהתאם לפרמטרים הרלוונטיים לעניין זה, הוראתו של רוזנבלט לפקידות להחתים תאריך תפוגה פיקטיבי מעידה על הבנתו כי יש בעייתיות בהעדרו של תאריך כאמור ועל רצונו לחפות על כך.

עצם העובדה שרוזנבלט אינו בעל מקצוע במקצועות הרפואה אינה יכולה להועיל לו בעניין זה. מכלול התנהגותו מלמדת ומעידה על הבנתו כי מדובר בכדורים מזויפים ועל הצורך להסוות זאת ולשוות לכדורים מראה מקורי.

27. לפיכך, צדק בית המשפט המחוזי בקביעתו לפיה רוזנבלט ידע כי הכדורים אותם ייבא, מכר, שיווק וייצא היו מזויפים, וכך גם במכלול ההשלכות של קביעה זו על הרשעותיו של רוזנבלט והחברות הרלבנטיות בעבירות השונות.

הסיכון הרפואי שבנטילת הכדורים

28. לטענת רוזנבלט, בחומר הראיות אין כל ראיה שיש בכוחה להעיד כי הכדורים שנמכרו היוו סכנה למי מהרוכשים. עוד נטען כי הרכבם של הכדורים שנמכרו היה זהה להרכב הכדורים המקוריים ולפיכך מעשי ההפצה והמכירה אינם עולים לכדי רשלנות או פזיזות. אף אדוורסקי טוען, כי לא הוכח מעבר לספק סביר שנהג ברשלנות ובפזיזות, לטענתו הוא ביצע במטופלים השונים את הבדיקות הנדרשות ולא היה מודע לפעולות המקבילות שביצע רוזנבלט.

29. עבירת "מעשה פזיזות או רשלנות" לפי סעיף 338 לחוק העונשין:

338 (א) העושה אחת מאלה בדרך נמהרת או

רשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם או לגרום

לו חבלה, דינו - מאסר שלוש שנים:

....

היסוד העובדתי בעבירה מכיל שלושה רכיבים. האחד, פעילות המנויה באחת מתשע החלופות שבסעיף, בענייננו ס"ק 8: "מוכר, מספק, נותן או מפעיל תרופה או חומר מרעיל או מסוכן"; השני, המעשה נשוא האישום נעשו תוך התרשלנות, היינו תוך חריגה מסטנדרט ההתנהגות הסביר; השלישי, יסוד הסיכון לחיי אדם או לשלמות גופו. היסוד הנפשי הנדרש במקרה זה הוא רשלנות (ע"פ 7193/04 יקירביץ' נ' מדינת ישראל, פסקאות 52-57 (לא פורסם, 30.4.2007) (להלן: עניין יקירביץ')).

30. הרכיב העובדתי הראשון, בכל אחת מהחלופות, מגדיר ותוחם את חובת הזהירות המושגית. בענייננו, משנקבע כי המערערים מכרו, סיפקו, שיווקו וייצאו

כדורים מזויפים, ניתן לקבוע כי התקיימה החלופה הרלוונטית הקבועה בסעיף קטן 8. לצד זאת, נפסק כי יש לבחון קיומה של חובת זהירות קונקרטית. היינו, שהסיכון המסוים הנגרם בעטייה של אותה הפעולה, היה צפוי או צריך להיות צפוי, מבחינה טכנית, והיה צריך להילקח בחשבון מבחינה נורמטיבית (עניין יקירביץ' פסקה 54). יש לקבוע לטעמי, כי בשיווק ובמכירת כדורים מזויפים, אשר תחולתם ומרכיביהם אינם ידועים, ואשר מקום ודרך יצורם עלומים, היה על המערערים לצפות את מכלול הסיכונים הכרוכים בכך לקונים (כפי שהללו יפורטו להלן ביסוד הסיכון). כך גם יש לקבוע כי התנהגות זו נעשתה תוך סטיה חמורה מסטנדרט ההתנהגות המקובל והמצופה, הן מרוזנבלט בתפקידו כמנהל ומפעיל מרכזיים קליניים לטיפול בליקויים בתפקוד המיני והן מאדז'רסקי בתפקידו כרופא על כל המשמעויות הנגזרות מכך. מחומר הראיות ומהכרעת הדין עולה כי המערערים ניסו לשוות לאותם המרכיבים תדמית של מקצועיות רפואית באמצעים שונים. זאת, בין היתר, באמצעות הפרסום, הבדיקות, רישום תאריך תפוגה פיקטיבי על הכדורים, צירוף עלוני שימוש מועתקים, שימוש בשקיות נייר שנרכשו בבתי מרקחת, כל זאת על מנת לרכוש את אמונם של הלקוחות ולזכות בכסף, שעה שהם מספקים להם כדורים מזויפים. באשר ליסוד הסיכון, בית המשפט המחוזי עמד בהכרעת הדין, לאחר שנדרש בעניין זה לעדויות המומחים לפיהן אספקת כדורים מקוריים ללקוחות מבלי שנעשו הבדיקות המתאימות עלולה להעמידם בסכנת חיים. מכך ניתן לקבוע כי אף אם היו המערערים מספקים כדורים מקוריים הרי שעדיין היו מעמידים בסיכון את צרכני הכדורים, שכן במקרים רבים סיפקו כדורים ללא כל בדיקות רפואיות מקדימות. קל וחומר כאשר המערערים סיפקו ללקוחות כדורים מזויפים אשר טיבם, תחולתם ומרכיביהם אינם ידועים. למערערים לא הייתה כל אינדיקציה בדבר תחולתם האמיתית של הכדורים והם לא בדקו כי הללו לא מכילים חומרים רעילים או מזיקים. בנסיבות אלו, אין צורך להכביר מילים אודות פוטנציאל הסכנה החמורה בה העמידו המערערים את כל אותם הלקוחות שנטלו את הכדורים ושכלל אינם יודעים אילו חומרים באו אל גופם.

31. בעניין זה יש לדחות את טענת רוזנבלט כי חומר הראיות שהציגה המדינה אינו כולל ראיות על נזקים אותם גרמו הכדורים בפועל. בשונה מעוולת הרשלנות אשר אחד מיסודותיה הוא קיומו של נזק, העבירה לפי סעיף 338 אינה כוללת ביסודותיה העובדתיים יסוד זה אלא די בעצם יצירת סיכון לחיי אדם ושלמות גופו, ואין צורך בהתממשותו (ע"פ 385/89 אבנת נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(1) 1, 9 (1991); עניין יקירביץ' פסקה 57). לפיכך, דין טענות המערערים בדבר הרשעתם בעבירה זו להידחות.

32. לטענת רוזנבלט הסיבה היחידה בגינה לא רשם את החברות על שמו היתה ניסיונו להתחמק מנושי אביו אשר רדפו אותו בשל החובות שהותיר אביו לאחר מותו, ולא נסיון להסוואה או הסתרה של דמות הבעלים האמיתי. רוזנבלט טוען, כי היה מוגדר כמוגבל באמצעים וכי כלל לא היה באפשרותו להירשם כבעל מניות ולהזדהות כאורגן בחברה או מורשה חתימה. לפיכך, לטענתו, רשם אחרים כבעלי אותן החברות. כמו כן טוען רוזנבלט, כי עסקי מכירת הכדורים נעשו בגלוי וללא הסתרה, ואף חברות האשראי שדרךן התבצעו עסקאות היו מודעות לטיבם ולמהותם. בעניין זה נטען, כי מטעם החברות (למעט המערערת 2 בע"פ 8425/11) הוגשו דוחות לרשויות המס והן שילמו את תשלומי המיסים כנדרש. רוזנבלט דוחה אף את הטענות בדבר "ערבוב הכספים" בין המערערות. לשיטתו, כל העברות הכספים בין המערערות תועדו ודווחו (זאת למעט בעניין המערערת 2 בע"פ 8425/11, אשר לטענתו הסיבה בגינה לא הגישה דו"חות מבוקרים לרשויות המס היא מעצרו של רוזנבלט, ולפיכך גם לא תועדו העברות הכספים אליה). על כן טוען רוזנבלט, משלא הייתה כל כוונת הסתרה לא מתקיים היסוד הנפשי הנדרש לשם ביצוע העבירה. כך גם דוחה רוזנבלט את קביעות בית המשפט המחוזי הנוגעות להעברות כספים לחברות ה-offshore. לטענתו, חברות אלו הן חברות ללא חשבונות בנק ולכן כלל לא ניתן לבצע באמצעותן פעילות כספית כלשהיא. כן טוען רוזנבלט כי שגה בית המשפט המחוזי משלא נתן משקל לכך שמרבית החברות (המערערות 3-5 בע"פ 8425/11), הוקמו ופעלו עוד לפני כניסתו לתוקף של החוק לאיסור הלבנת הון. רוזנבלט אף מעלה טענות הקשורות בקביעות לעניין הבעלות בנכס באשדוד. לשיטתו, אין כל ראיה כי נכס זה נרכש באמצעות "רכוש אסור", כלל לא הוכחה בעלותו בו ואף לא ניתנה לו הזדמנות סבירה להתגונן בעניין זה.

33. במסגרת האישום הראשון בכתב האישום נטען כי רוזנבלט, באמצעות אדז'רסקי, פתח חשבונות בנק על שם חלק מהמערערות תוך שאדז'רסקי מציג מצג כוזב לפיו הוא בעל השליטה באותן החברות והוא בעל העניין והשליטה בחשבון ואין נהנים אחרים זולתו. כמו כן, בהנחיית רוזנבלט פתח אדז'רסקי חשבון על שמו הפרטי, אף זאת תוך שימוש במצג שווא לפיו הוא בעל החשבון ואין נהנים אחרים זולתו. בפועל נטען כי רוזנבלט הוא אשר שלט בחשבונות ובכספים שזרמו אליהם, לרבות בחשבון שהיה רשום על שמו של אדז'רסקי. בשל מעשים אלו יוחסו לרוזנבלט, לאדז'רסקי ולחברות ארבע עבירות לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון יחד עם צו איסור

הלבנת הון (חובת זיהוי, דיווח וניהול רישומים של חשבוניות בנקאיים), התשס"א-2001. במסגרת האישום השישי לכתב האישום נטען כי באמצעות המערערת שהיו, כאמור, בפועל בניהולו ובשליטתו של רוזנבלט, עורבבו כספי החברות השונות כדי לטשטש את מקורם ואת בעלי הזכויות בהם. כך, נעשה ערבוב בין כספים שהתקבלו מפעילות חוקית שבוצעה במרפאות ובין כספים שצמחו מהעבירות השונות שבוצעו על ידי המערערים. זאת, בין היתר, באמצעות עירוב בין עובדי החברות השונות, התקשרות עם חברות האשראי תוך מתן פרטים ושמות מטעים של החברות השונות, ביצוע פעולות הפקדה ומשיכה בין החברות (המערערות והחברות הזרות) בסכומים ניכרים וגבוהים.

34. לאחר שבית המשפט המחוזי בחן את חומר הראיות ביסודיות, הוא הרשיע את רוזנבלט בעבירות שעניינן הלבנת הון. בית המשפט דחה את גרסתו, תוך שהוא קובע ממצאי מהימנות קשים כלפיו בעניין זה. בית המשפט קבע כי הגרסה אותה הציג בבית המשפט, ואשר לה טוען רוזנבלט אף במסגרת הערעור שבפנינו, היא גרסה שקרית וכבושה. בחקירתו במשטרה ואף בתשובתו לכתב האישום ניסה רוזנבלט להרחיק עצמו ככל הניתן מהבעלות והשליטה במערערות והכחיש כל קשר לחברות ה-offshore. בית המשפט המחוזי קבע כי רוזנבלט כיזב בחקירתו במשטרה על מנת שלא תיחשף זהותו כמי שעומד מאחורי פעילותן של המערערות באמצעות אנשי קש שונים התלויים בו. נקבע כי גרסתו המאוחרת של רוזנבלט, במסגרתה הודה בשליטה בפועל במערערות ובחברות ה-offshore נתפרה וסודרה "לאחר שבפני הנאשם 1 נחשף מלוא חומר החקירה", ונועדה "להתיישר" עם חומר הראיות שנגלה לפניו. כך גם נקבע כי רוזנבלט לא הציג כל ראיה לטענותיו כי הוא נרדף על ידי נושי אביו ובשל כך היה מנוע מלהקים חברות הרשומות על שמו.

35. לא מצאתי מקום להתערב בממצאי המהימנות והעובדה אותם קבע בית המשפט המחוזי בעניין זה. ידועה ההלכה בדבר גודלי ההתערבות המצומצמים של ערכאת הערעור בעניינים אלו (ראו: ע"פ 9352/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 632 (2000); ע"פ 8002/99 בכר נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1) 135 (2001)) בית המשפט המחוזי קבע את ממצאי העובדה והמהימנות המפורטים תוך שהוא בוחן את חומר הראיות לעומקו, באופן יסודי ושיטתי, חומר אשר באופן ברור ומובהק הקים את יסודות העבירות בהן הואשם והורשע רוזנבלט. חומר הראיות שהובא והוצג על ידי המדינה בבית המשפט המחוזי מלמד באופן ברור כי רוזנבלט הפעיל באופן מודע ושיטתי מערך של חברות אשר ניהלו פעילות חוקית לצד פעילות בלתי חוקית. כמפורט לעיל, הוכחה כנדרש פעילותן הבלתי חוקית של המערערות באמצעות רוזנבלט ואדז'רסקי. בכדי להסוות פעילות פלילית זו, הקים רוזנבלט מערך של חברות

וחשבונות בנק אשר היו רשומים על שמות "אנשי קש" שונים, ביניהם אדז'רסקי ואנשים שונים שהיו מקורבים לרוזנבלט. רוזנבלט לא הציג ראיה אשר יש בה להסביר ולנמק את מערך הכוזב אותו ייסד של חברות וחשבונות הרשומים על שמם ובבעלותם של אנשי קש ומנוהלים ונשלטים בפועל באמצעותו. לצד מערך כוזב זה, הציגה המדינה היקף נרחב של פעולות כלכליות שבוצעו על ידי רוזנבלט בכספי החברות המערערות, אשר הגיון כלכלי אינו עומד בצידן, אך אלו הן אשר איפשרו לרוזנבלט ליהנות מהכספים אותם הפיק מפעילותו הפלילית הנרחבת תוך שהוא מטשטש את מקורם ואת הפעילויות שבוצעו בהן.

36. אעמוד בקצרה על מקצת מהראיות בעניין זה: רישומי הבעלויות הכוזבים במניות בחברות, בחברות ה-offshore ובחשבונות הבנק (כפי שהללו עולים, בין היתר, מהודעותיו ועדותו של אדז'רסקי, עדותה של בת זוגו של אדז'רסקי, כמו גם מעדותו של רוזנבלט בבית המשפט והודעתו של מורר), אשר נועדו להסתיר את זהות הבעלים האמיתיים ויצרו את התשתית ל"כיבוס ההון" שהופק ממכירת הכדורים המזויפים; העברות של הבעלויות מהחברות לחברות ה-offshore; והעברות תכופות של הבעלויות בחברות מבלי שניתן לכך הסבר עסקי-כלכלי, כאשר חלק מהעברות היו "מעגליות" וחזרו אל אותם הבעלים – אנשי הקש (למשל: מוצגים ת/34, ת/35, ת/36, ת/37, ת/38). לצד אלו, הובאו ראיות רבות ומגוונות על ערבוב בפעילויותיהן של החברות במישורים שונים. ערבוב זה היווה אף הוא כלי לטשטוש הפעולות, היקשה במעקב אחר הכספים, זיהוי מקורם ואיפשר את הלבנתם. בין היתר, עובדי רוזנבלט העידו על השינויים בשמות מקומות עבודתם, על כך שהם הוציאו חשבונות, קבלות ומעטפות של חברות שונות שלא היו דווקא אלו שעל ידן הם הועסקו. מעדויותיהם, לצד ראיות נוספות, אף ניתן ללמוד על עירוב בין תחומי הפעילות של החברות השונות (יבוא ויצוא), עירוב בחיוב כרטיסי האשראי של הלקוחות על ידי החברות השונות, ועירוב בקבלות שניתנו ללקוחות וערבוב במקום פעילותן (הפיזי) של החברות. כך גם נמצא ערבוב בין כספי החברות השונות. חומר הראיות בעניין זה מצייר תמונה של התנהלות כספית משל היו החברות גוף אחד ולא אישיות משפטיות וכלכליות שונות. זאת, בין היתר, באמצעות שימוש בשיקים של חברה אחת לצורכי השנייה, מסירת נתונים ופרטים של חברה אחת תחת שמה של חברה אחרת לגופים שונים, משיכות כספים תכופות בסכומים גבוהים מחשבונות החברות והעברות כספים בין החברות השונות מבלי שניתן היה להצביע על סיבה או הגיון כלכלי לכך.

37. בשל המעשים המפורטים יוחסו לרוזנבלט עבירות לפי סעיפים 3(א), 3(ב) ו-4 לחוק איסור הלבנת הון. סעיף 3(א) קובע עבירה בגין עשיית פעולות ברכוש אסור,

שהוא רכוש הקשור בדרכים המנויות בסעיף לביצוע עבירות, שמטרתן להסתיר או להסוות את מקורו, זהות בעלי הזכויות בו, מיקומו, תנועותיו והפעולות שבוצעו בו. היסוד העובדתי בעבירה כולל מרכיב התנהגותי של "עשיית פעולה" ומרכיב נסיבתי לפיו אותה הפעולה נעשתה ברכוש אסור. היסוד הנפשי דורש, כי הפעולה ברכוש האסור תעשה "במטרה להסתיר או להסוות את מקורו...". בע"פ 8551/11 סלכגי נ' מדינת ישראל, פסקאות 31-37 (לא פורסם, 12.8.2012)) עמד לאחרונה בית משפט זה על היסודות העובדתיים והיסוד הנפשי הנדרש בעבירה זו. הודגש, כי עבירה זו אינה עבירת תוצאה הדורשת לשם הוכחת יסודותיה כי הסוואת הרכוש האסור תתממש בפועל. לעניין היסוד הנפשי נקבע כי נדרשת קיומה של "כוונה מיוחדת" לפיה על העושה לפעול מתוך "כוונה להסתיר" את מקור הכסף. כן נקבע, כי אין דרישה להוכיח במסגרת הסעיף כוונה להלבין את הרכוש האסור כי אם להסוות ולטשטש את מקורו. סבורני, כי בחינת מכלול פעולותיו של רוזנבלט מקים הן את היסוד העובדתי והן את היסוד הנפשי הנדרש בעבירה. הרכוש בו בוצע, בין היתר, מגוון הפעולות המפורטות לעיל, הוא רכוש (כספים) שהושג במעשי עבירה – עבירות הברחת הטובין לפי פקודת המכס ועבירות לפי סעיף 60 לפקודת סימני מסחר. כך גם, הוכח כי מערך הפעולות אותו יזם וניהל רוזנבלט נועד להסוות את מקור אותם הכספים, כמו את הפעולות השונות שבוצעות בהם. בין היתר, באמצעות שימוש באנשי קש כבעלי מניות ובעלי חשבונות, לצד העברות הבעלות והאחזקות בחברות השונות, ערבוב הפעולות בין החברות במישורים השונים שפורטו ומשיכות והעברות תכופות של כספים בין החשבונות ובין החברות. כאן גם המקום לדחות את טענותיו של רוזנבלט, אשר כאמור לעיל, לא גובו בכל ראייה שהיא, כי הסיבה בשלה נקט במערך הסתרה מסועף זה היא התחמקות מנושי אביו. בעניין זה ציין בית המשפט המחוזי כי "לבד מהבל פיו לא השכיל הנאשם 1 להוכיח טענתו כי היה נרדף על ידי נושים בגין חובות שהותיר אחריו אביו ז"ל". אף אם הייתה נכונה טענתו זו של רוזנבלט, הרי שיש בה להסביר אך את עניין בעלותם של אנשי הקש בחברות הישראליות, אך לא את יתר הפעילויות של ההסוואה, העברות הכספים, הבעלויות והאחזקות עליהם עמדתי לעיל. כמו-כן, סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון קובע עבירה בגין פעולות ברכוש שמטרתן לשבש את הליכי מילוי חובות הדיווח שהוטלו על פי חוק זה. אף עבירה זו היא עבירת מטרה, אשר אינה דורשת את התממשות התוצאה כי אם הוכחת "כוונה" להשגת היעד של שיבוש הדיווח הנדרש על פי חוק זה.

38. עיקר טענתו של אדז'רסקי בערעורו, היא כי כלל לא הבין את המשמעות של מעשיו ואת השלכותיהם, כמו גם – ובעיקר – את הפליליות בהם היו נגועים. לטענתו, רישומו כבעלים של חברות ושל חשבונות בנק וחתימתו על מסמכים שונים נבעו מבורות, קשיי שפה, אמונו המוחלט ברוזנבלט וחששו המתמיד לאבד את מקור הכנסתו. ומשכך, לשיטתו, אין מקום להרשיעו. עוד טוען אדז'רסקי בעניין זה, כי הסתמך על עצותיו של עורך הדין אבו-סויס שעבד עם המערערים, אשר שיוו לכל אותן הפעולות מראה חוקי וכשר. כן מבקש אדז'רסקי למצוא חיזוק לטענותיו אלו בעדותו של רוזנבלט לפיה היה חותם באופן עיוור על כל מסמך שהתבקש מבלי שהבין את תוכנו, טיבו ומהותו ומבלי שביקש הסברים לגביו. לטענת אדז'רסקי העובדה שלא קיבל כל טובת הנאה בעבור חתימותיו אלו מהווה אף היא חיזוק להעדר הפליליות במעשיו. לפיכך, הוא טוען, לא הייתה כל הצדקה להעמידו לדין בגין אותם האישומים וכל שכן להרשיעו בהם.

39. אין חולק, כי רוזנבלט הוא ההוגה, היוזם והמוציא לפועל המרכזי בפרשה זו. יחד עם זאת, אין לקבל את התמונה אשר אדז'רסקי מבקש לצייר, לפיה היה בחינת 'מריונטה' המופעלת בידי אחר ללא כל שיקול דעת או הבנה ביחס למעשים שעשה. אדז'רסקי ידע אל נכון כי ההתנהלות הכוללת חוסה תחת מעטה פליליות, והיה, כעולה מן שלל הראיות שהוצגו לעיל, שותף מלא לה; הוא הבין כי לבעלות הישירה על חשבונות הבנק יש נפקות כלכלית ומשפטית (השונות מן הבעלות כאורגן של החברות), וידא כי החשבון הרשום על שמו יהיה נקי מבעיות; והוא היה מודע להיקף העצום של העברות הכספיים שהתרחשו סביבו, והבין שחתימותיו הן שמאפשרות את קיומן. נעמוד בקצרה על מקצת מן הראיות המוכיחות כן.

40. כאמור, בהתאם להודאתו של אדז'רסקי עצמו (מוצג ת/10 הנ"ל), הוא ידע שהכדורים שנמכרים ללקוחות הינם מזויפים. משמעות הדברים היא שהוא ידע שמכירתם, ייצואם וייבואם מהווים מעשה פלילי. הוא גם היה מודע להיקפי המכירות הגדולים שכן שכרו שולם באופן יחסי (אדז'רסקי הרוויח חלק יחסי של 10%-13% מכלל המכירות). מן האמור נובע, שהוא היה מודע לכך שלחשבונות החברות מופקדים סכומי כסף רבים ביותר שמקורם בעבירה. לפיכך, אין להלום את הטענה לפיה לא ידע כי ההתנהלות סביב התקבולים שהגיעו מתמורת מכירת הכדורים היא פלילית. אדם, ולא כל שכן רופא, המוכר תרופות מזויפות ללקוחותיו ומשלשל את התמורה המתקבלת לכיסה של חברה (אף אם אינה בבעלותו) יודע היטב כי הכסף שנתקבל הוא "כסף

אסור", על אחת כמה וכמה אמורים הדברים במכירת אותן תרופות מזויפות באמצעות האינטרנט, מבלי לבדוק את הלקוחות. הדבר מתחזק אף נוכח כמות המסמכים עליהם חתם. גם אם נניח, ולא היא – כפי שיפורט בהמשך, כי לא הבין את תוכנם של המסמכים עליהם חתם, וכי חתימתו עליהם היתה בחינת מצוות אנשים מלומדה, עדיין היה מודע להיקף האדיר של המסמכים שנחתמו על-ידיו. הוא היה מודע לכך שמסמכים אלה משמשים לצרכים כלכליים הקשורים בתמורה שנתקבלה כתוצאה מן המכירה של הכדורים המזויפים, והבין שחתימת ידו משמשת לצרכים כלכליים הקשורים בהעברות כספים אלו. כך שלא ניתן לקבל את הטענה לפיה לא הבין ולא ידע שהכספים נגועים בפלילים, ושההון שמתקבל מהעסקאות אינו מולבן בצורה זו אחרת, גם אם לא ידע אל נכון כיצד בדיוק הדבר נעשה, הוא בהחלט ידע, כפי שיפורט, שהדבר נעשה על-ידי רוזנבלט בדרך כלשהי, ושמעשיו, בין היתר, הם המאפשרים לכך לקרות.

41. בהמשך לכך, אף את הטענה לפיה לא הבין את משמעות המסמכים עליהם חתם יש לדחות. אדז'רסקי חתם על מאות רבות של מסמכים: פנקסי שיקים (מוצג ת' 158), מסמכי בעלות בחברות (למשל, מוצג ת' 31), הודעות על העברת מניות (למשל, מוצגים ת' 34-36; ת' 115), שינויים בהרכב הדירקטוריון בחברות (למשל, מוצג ת' 109), מכתבי ערבויות (למשל, מוצג ת' 113) ועוד. גם אם נקבל, כי השאיר את כל ההתנהלות סביב הכספים והחברות לרוזנבלט, הרי שמקריאת עדותו במשטרה ובבית המשפט המחוזי מצטיירת תמונה ברורה לפיה ידע היטב שהמסמכים עליהם חתם עוסקים בבעלויות על החברות, בהעברות כספים ביניהן, ובפעולות כלכליות נוספות. אדז'רסקי הבין היטב שמהו אינו כשורה (וזאת בלשון המעטה) ובחר, ולא בכדי, שלא לשאול שאלות, ועל השאלות שכבר כן שאל, להסתפק בתשובות מתחמקות. כך, למשל, בחקירתו במשטרה מיום 14.10.2004 (מוצג ת' 11), הוא אומר:

"אמרתי לו: צביקה [רוזנבלט, צ.ז.] מדוע ולמה לפתוח עוד חברה, עוד שם? אל תשאל תמיד היה עונה לי... וגם חתמתי על פנקסי שיקים שהזמנתי עבורו, מראש חתמתי לו ועל הרבה. שאלתי אותו לאן הולך השיקים פעם הוא אומר לי מס הכנסה ופעם דואר, כל פעם משהו כזה".

דהיינו, אין מדובר, כפי שנטען, באדם "שאינו יודע לשאול". מדבריו עולה שהבין היטב שפתיחת חברות נוספות והעברת כספים בהיקפים גדולים בין שלל החברות אינן מתיישבות עם התנהלות כלכלית כשרה ומקובלת. הוא גם ידע, כי השיקים עליהם חתם – בכמות ניכרת, משמשים להעברות כספים שונות. ונשוב ונזכיר, כל זאת על רקע הכנסות מתרופות שידע היטב כי הן מזויפות. מכאן שאדז'רסקי ידע, כי

מתנהלת סביבו פעילות כלכלית אסורה וכי הוא נותן לה יד ומאפשר אותה על-ידי חתימותיו.

42. עוד עולה, כי בכל הקשור להתנהלות כלכלית שאדז'רסקי חשש כי היא משפיעה עליו ישירות, הרי שבמקרים כגון דא הוא לא "סמך על רוזנבלט בעיניים עצומות". כך, ביחס לחשבון הבנק אשר היה רשום על שמו ולא על שמן של החברות, דאג אדז'רסקי כי לא תיווצר יתרה שלילית.

"דבר שני מה שאני ביקשתי וגם כמה פעמים למשל היום אני חתמתי את המסמכים שאני מנהל ובמשך כמה זמן כמה שבועות חודש אני לא יודע בדיוק, כמעט כל יום הוא נתן לי לדאות באינטרנט כמה יש בחשבון. אני פחדתי שלא יהיה מינוס, והוא נתן לי לדאות שיש שם פלוס, יש כסף ולאט לאט אני הפסקתי לבדוק עד שהפסקתי לגמרי זה ה.. היחיד שהיה מעניין אותי בענין הזה, שיהיה על השם שלי, שלא יהיה על השם שלי מינוס". (פרוטוקול בית המשפט המחוזי, עמ' 835 שורות 18-25; ההדגשה הוספה).

דבר זה מעיד הן על כך שלא סמך על רוזנבלט באופן עיוור שעה שאחריותו האישית בעניין היתה נהירה לו, והן על כך שהבין אל-נכון שהוא חותם על מסמכים רשמיים שמטילים עליו אחריות. בנוסף, גם בראשית יחסיהם עת ישבו לבחון את מחזור המכירות (ממנו, כאמור היה אדז'רסקי מקבל חלק יחסי של 10%-13%) עוד לא התגבשה אותה ההסתמכות הנטענת, וכך לדברי אדז'רסקי:

"אני בתחילה הייתי בודק אותו בחודשים הראשונים ולאחר מכן כשראיתי שזה בסך הכל מדויק הפסקתי לבדוק ומאז אנחנו כל כמה ימים אנחנו יושבים וצביקה אומר לי מה המחזור שיצא עבור כל הימים האחרונים מאז הפעם האחרונה שעשינו חשבון" (חקירתו במשטרה מיום 27.10.2004, מוצג ת' 12).

הנה כי כן, אותה 'הליכה עיוורת' אחר רוזנבלט, נשמרה למקרים בהם לא חשש אדז'רסקי לכספו האישי, ונוח היה לו כי עניו תעצמנה נוכח התנהלותו של רוזנבלט. הדברים אינם רק עומדים בסתירה לטענתו של אדז'רסקי לפיה סמך על רוזנבלט באופן עיוור, אלא גם ביחס לטענה לפיה אין הוא מבין פשרן וטיבן של פעולות כלכליות שננקטו על-ידי רוזנבלט.

43. גם את הטענה שאדז'רסקי אינו שולט היטב בשפה העברית ועל כן לא הבין את תוכן המסמכים עליהם חתם אין להלום. כאמור, קריאת חקירותיו במשטרה ועדותו

בבית המשפט, ועיון במסמכים אשר מילא בכתב ידו, מעלים תמונה ברורה לפיה שלט בעברית ברמה כזו שמאפשרת לו להבין על מה הוא חותם ומה משמעות החתימה (גם אם לעתים, כאמור, בחר שלא לשאול את עצמו מה עושה רוזנבלט עם מסמכים אלה). אך גם אם נקבל שלא הבין את משמעותו של כל מסמך ומסמך, הרי שעדיין הבין כי פעילות בלתי כשרה נעשית באמצעות מסמכים אלה, וכי חתימתו מאפשרת את אותה הפעילות. תוכן המסמכים אולי לא הובן בכל מקרה, מהות הפעילות שקשורה בהם הובנה גם הובנה.

44. לסיכום, מדובר ברופא אשר עסק במכירת תרופות מזויפות, מתוך ידיעה שהתרופות הן מזויפות; הוא ידע שהכספים המועברים על ידי החברות מקורם בפלילים; הוא ידע כי היקפי העברות הכספים בין החברות אדיר, וכי הקמת מספר רב של חברות, ההתנהלות בקשר להן ולפעילותן, היא פעילות חשודה; הוא ידע והבין כי לבעלותו בחברות ובחשבונות השונים משמעות ומתלוות לה אחריות, וידע כי הוא זה אשר מאפשר, הלכה למעשה, את קיומן; הוא הבין את פשר המסמכים עליהם חתם ואת הנפקות לכך. בצדק קבע בית המשפט קמא, כי אדז'רסקי:

"הינו רופא במקצועו, אדם אינטליגנטי, ובמודע בחר לעצום עיניו מלראות את חובותיו על פי דין ולהתמקד בטובתו האישית. כל עוד [רוזנבלט] המשיך להעסיקו והוא 'גזר' מדי חודש 'קופון' של רווחים נאים לכיסו... הוא נתן ל[רוזנבלט] מעין הרשאה כוללת Carte Blanch לעשות בשמו כל פעולה שמצא לנכון. בנסיבות אלה, אין [אדז'רסקי] יכול להישמע בטענה כי הוא לא ידע, לא הבין ולא הפנים" (עמ' 50-51 להכרעת הדין).

אדז'רסקי ידע, כי הכספים אשר מועברים באמצעות החברות מולבנים. הוא אמנם בחר לנסות ולעצום את עיניו נוכח הדברים, אך אין בכך כדי להפחית כהוא זה מעצם הידיעה על התרחשות פעולת ההלבנה, גם אם לא הבין את טיב מנגנון ההלבנה לאשורו.

הערעורים על הכרעת הדין - סיכום

45. מן האמור עולה, כי רוזנבלט היה הרוח החיה מאחורי 'עסק' זה של ייבוא הכדורים המזויפים, מכירתם, והפצתם בארץ ולחו"ל. הוא ידע שהכדורים שהוא מייבא מזויפים; הוא הנחה את עובדיו לרשום תיאור תכולה ומוען מזויפים על החבילות שנשלחו לחו"ל; הוא היה מודע לכך שנטילת הכדורים המזויפים עשויה לסכן את

חייהם של הנוטלים אותם; והוא פעל על מנת להלבין את ההון אשר נתקבל כתוצאה ממעשיו הפליליים.

46. אדז'רסקי, אף הוא ידע אל נכון, כי הכדורים הנמכרים מזויפים, הוא ידע כי יש בהם כדי לסכן את חיי הנוטלים אותם, וידע (אף אם ניסה לעצום עיניו בכוח) כי הפעילות בחברות משמשת, בין היתר, להלבנת הכספים שנתקבלו כתוצאה מן המעשים הפליליים.

עוד חשוב להזכיר: אדז'רסקי, בהיותו רופא, לא שימש כחותמת גומי כי אם כחותמת כשרות לכל פעילותן של המרפאות. פעילותו במסגרתן, קבלת המטופלים ואבחונם, חתימתו בתורת רופא והצגתו כסמכות הרפואית (בניגוד לסמכות התפעולית של רוזנבלט) הם-הם שאפשרו לכל ה'עסק' להצטייר בעיני הלקוחות, למצער הללו שלא קיבלו את התרופות באמצעות ההזמנה באינטרנט, כמוסד רפואי כשר ואותנטי. מעמדו כרופא העצים את יסוד הולכת השולל בפרשו את האצטלה של 'מוסד רפואי' על ה'עסק' של מכירת הכדורים המזויפים והפצתם, ועל המרפאות. לא ניתן להלום אם כן את הטענה לפיה דמותו של אדז'רסקי טפלה ובטלה בשישים לעומת רוזנבלט. הוא היה ציר חשוב, גם אם לא הציר המרכזי בפעילות העבריינית ומעורבותו איפשרה את ביצוע העבירות, בכוח ובפועל.

הנרעורים על גזר הדין

47. כאמור, מבקשים המערערים, לחלופין, כי נתערב בעונשי המאסר והקנסות שהושתו עליהם, ונקל בהם. לטענתם, לא נתן בית המשפט המחוזי משקל ראוי לנסיבות השונות בתיק, אשר לדבריהם מצדיקות עונש מופחת באופן משמעותי, ובראשן – חלוף הזמן שממועד ביצוע העבירות ועד לסיום ההליך הפלילי (סך הכל למעלה משש שנים, מתוכן כשנתיים ממועד הגשת הסיכומים ועד למתן הכרעת הדין).

רוזנבלט הוסיף עוד וטען בערעורו, בין היתר, כי לא ניתן משקל הולם לנסיבותיו האישיות הלא פשוטות: מחלת בתו, היותו מחוסר אמצעים ושקוע בחובות, והיותו אב ומפרנס למשפחה.

אדז'רסקי טען, כי לא נלקחו בחשבון נסיבותיו האישיות הקשות בהן היותו אדם מבוגר, ללא עבר פלילי, אשר ביצע את מעשיו על רקע מצוקה כלכלית קשה, ואשר כבר נענש בכך שרשיונו לעסוק ברפואה הותלה בעקבות המקרה וכי מאז שוב אינו

נמצא במעגל העבודה ונשבר מטה לחמו. הוסף, כי בעקבות הפרשה עבר גירושין, וכי בשל מצוקתו הכלכלית אין ביכולתו לשלם את הקנס שהושת עליו, כך שבהכרח יאלץ לשבת במאסר תמורתו.

המדינה, לעומת זאת, טענה כנגד קולת העונש. לטענתה, העונשים שהושתו על המערערים אינם הולמים את חומרת העבירות, וכי לא ניתן המשקל המתאים לשיקול ההרתעתי. הוסף, כי המערערים גרמו במעשיהם לנזק רב למדינה היות שמעשיהם פגעו בקניינן הרוחני של חברות בין-לאומיות, דבר אשר גורם לכך שהמדינה מזוהה "כמי שסובלת מתת-אכיפה בתחום זה". עוד הוסף, כי אין הצדקה לפער הענישה בין שני המערערים, הואיל וחלקו של אדז'רסקי אינו שולי עד כדי שיצדיק הקלה כה רבה ביחס לרוזנבלט. לבסוף נטען, כי המערערים שלשלו לכיסם כ-23 מליון ש"ח, וכי הקנסות אינם משקפים זאת כראוי.

48. לאחר העיון, אציע לחברי לדחות הן את ערעור המערערים, והן את ערעור המדינה לעניין גזר הדין. אמת, במקרה דנא התהפכה חרב הדין מעל לראשם של המערערים משך תקופה ארוכה ביותר, וכבר נפסק כי במקרים בהם שלא באשמתו של נאשם הוכרע דינו בשיהוי ניכר ישמש הדבר כשיקול לקולה (ע"פ 3575/00 דרעי נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 721, 837 (2000) והאסמכתאות דשם). ברם, כפי שציין בית המשפט המחוזי, מלאכת גזירת הדין היא מלאכה עדינה ומורכבת במסגרתה נשקלים מכלול השיקולים השונים – אין בשיהוי כשלעצמו, חריף ככל שיהיה, בכדי להוות שיקול מכריע בענישה; אלא הוא שיקול נוסף אשר נלקח בחשבון יחד עם יתר השיקולים אותם שוקל ומאזן בית המשפט בגוזרו את הדין (רע"פ 2836/10 אברמשוביילי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 11.8.2010; והאסמכתאות דשם)). במקרה דנא, כאמור, נלקחו הדברים בחשבון ובית המשפט ציין, כי הימשכות ההליכים שימשה כשיקול לקולה.

49. כאמור, גם שאר הנסיבות שציינו הן המערערים והן המדינה נלקחו בחשבון וניתן להם משקלם. בית המשפט המחוזי פירט באופן מקיף הן את נסיבותיהם האישיות הלא פשוטות של המערערים, והן את הנסיבות להחמיר עימם. נזכיר, כי לא בנקל יתערב בית משפט שלעצור בשיקול דעתה של הערכאה המבררת בכל הנוגע לענישה. התערבות שכזו תיעשה אך במקרים בהם ישנה חריגה ברורה מנורמת הענישה הראויה וההולמת את המעשה ואת עושיו (ע"פ 1242/97 גרינברג נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 3.2.1998); ע"פ 5135/11 מדינת ישראל נ' ברקו (לא פורסם, 31.5.2012)). במקרה דנא,

נראה כי בית המשפט המחוזי נתן דעתו לכלל הנסיבות שהעלו הן המערערים והן המדינה בערעוריהם, ולאחר ששקלם זה כנגד זה גזר את דינו באופן הולם ומאוזן.

סוף דבר

50. נוכח האמור, אציע לחברי לדחות את כלל הערעורים. ממצאיו של בית המשפט המחוזי ומסקנותיו מעוגנים כדבעי בחומר הראיות, ואין בטענות שהעלו המערערים בפנינו כדי להצדיק שינוי מקביעותיו. כך גם לעניין גזר הדין, בנסיבות המקרה, העונש שהוטל על המערערים הולם את המעשים בהם הורשעו, כמו גם את נסיבותיהם האישיות וחלוף הזמן שבין שמיעת המקרה למתן ההכרעה. משכך, אציע לחברי להותיר את פסק דינו של בית המשפט קמא, על כל חלקיו, בעינו.

ש ו פ ט

השופט י' דנציגר:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט ע' פוגלמן:

אני מסכים.

ש ו פ ט

לפיכך הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט צ' זילברטל.

ניתן היום, י בשבט התשע"ג (21.1.2013).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט